

Francozi se pogovarjajo z Vietnami o novi politični ureditvi Indokine

V Parizu so se začeli v ponedeljek razgovori med predstavniki Vietnami, ene izmed zveznih držav Indokine, o bodoči ureditvi te nekdanje francoske kolonije. Izid razgovorov utegne imeti pomembne posledice na nadaljni potek vojne v tej deželi.

PARIS, Francija. — Pogajanja, ki bodo imela nemara velik vpliv ne samo na potek vojne v Indokini, ampak tudi na bodočnost Francoske unije so vzbudila precej zanimanja. Jedro razgovorov se bo sukalo o uzakonitvi neodvisnosti indokitskih držav, ki jo jim je Francija obljubila.

Vietnamskega cesarja Bao Dai zastopa princ Buu Loc, Francijo pa predsednik vlade J. Laniel, zunanji minister G. Bidault in drugi vodilni člani vlade. Podpredsednik francoske vlade Paul Reynaud je mnenja, da bi bilo treba Francosko unijo spremeniti v nekaj takega, kot je britanska Zasednica narodov. Zunanji minister Bidault pa ni pripravljen priznati nekdanjih kolo-

nijam toliko svobode. Francozi si torej niso na jasnem, kaj prav za prav hočejo. Indokitskim državam Vietnamu, Kambodži in Laosu so obljubili "neodvisnost" in "suverenost", pa se kar ne morejo odločiti, da bi obljubo izpolnili.

Vietnamci se že dalj časa potegujejo za popolno neodvisnost, pripravljani pa so kot enakopravni ostati tesno povezani s Francijo.

Združene države so Francozom ponovno svetovale, naj ugodijo do skrajnosti zahtevam domačinov v Indokini po svobodi, ker bo le v tem slučaju mogoče voditi uspešno borbo s komunističnimi uporniki, zato sedanja pogajanja z velikim zanimanjem zasledujejo.

John F. Dulles je odločno nasloplil proti komunističnim spletkam v Latinski Ameriki

Na zborovanju zastopnikov ameriških držav v venezuelski prestolnici Caracas je državni tajnik John Foster Dulles v posebni resoluciji svaril pred komunistično nevarnostjo, ki se je približala tudi Latinski Ameriki.

CARACAS, Venezuela. — John Foster Dulles, državni tajnik Združenih držav, je v svojem govoru označil mednarodni komunizem kot "tujo zaroto in izdajstvo". Njegov govor je imel na navzoče močan vpliv.

John F. Dulles se je izognil neposrednemu napadu na Guatemalo, državo v Srednji Ameriki, ki je najbolj podvržena komunističnemu vplivu, ko je v pravnopolitičnem odboru predložil protikomunistično resolucijo.

Združene države so v resoluciji predložile, naj konferenca obsodi komunizem kot tujo intervencijo na ameriških tleh ter sklene, da bo vsaka članica na svojih tleh zasledovala delo komunistov in njihovih pristašev in dala v slučaju potrebe poročila o tem delovanju vsem članicam.

Mehiško zastopstvo je predložilo k ameriški resoluciji dopolnilo, ki naj bi raztegnilo obsodbo na vse totalitaristične stranke kakršnekoli vrste v Ameriki.

Zastopnik Guatemale, ki se je že preje večkrat zaletel v predstavnike Združenih držav in njihovo stališče, je predložil, naj konferenca najprej ugotovi, kaj je treba pod besedo "mednarodni komunizem" razumeti. Ta predlog pa ni našel veliko podpore. Urugvajski zastopnik je namesto tega predlagal, naj se ugotovi, kaj obsega prava demokracija in naj se obsodi vse, kar njej

Vremenski
prerok
pravi:

Danes oblačno in toplo. Ponoči ob časa do časa dež in toplo.

ZAHEDI PRED ODSTOPOM?

Iranski ministrski predsednik gen. Zahedi je prišel v spor s šahu in grozi z odstopom vlade

LONDON. — Iz Irana so dospele vesti, da sta šah in predsednik vlade v Iranu gen. Fazlollah Zahedi prišla nazaj zaradi nadzorstva nad vojsko. Predsednik vlade je zagrozil šahu z odstopom celokupne vlade.

Nepotrjene vesti trdijo, da je šah Riza Pahlevi odstop vlade odklonil, odklonil pa je tudi predsednikovo zahtevo po nadzorstvu nad vojsko.

Če so vesti resnične, bo imelo to verjetno tudi svoj vpliv na razmerje Irana do Združenih držav in do Vel. Britanije. Zahod je vse od zrušenja vlade Mohameda Mossadegha podpiral Zahedija in računal na njegovo sodelovanje.

Poznavalci iranskih razmer trdijo, da šah ne bo pustil gen. Zahediju odstopiti vse dotlej, da ne bo rešeno vprašanje petrolejskega spora z Vel. Britanijo. Zastopniki petrolejskih družb, ki bodo predvidoma prevzele prodajo iranskega petroleja, bodo v manj kot 14 dneh prišli v iransko prestolnico.

Predstavniki ameriških petrolejskih družb se razgovarjajo s predstavniki Anglo-iranske petrolejske družbe, holandske Royal Dutch Shell in francoske Compagnie des Petroles o pogojih, pod katerimi naj bi nova mednarodna petrolejska družba prevzela izkoriščanje in prodajo iranskega petroleja.

Prepovedan film

CHICAGO, Ill. — Višje sodišče je potrdilo prepoved policijskega komisarja za kazanje Jane Russell najnovejšega filma "The French Line." Ta film je odklonila Liga dostojnosti in so ga na več krajih prepovedali kazati kot škodljivega javni morali.

podporo od najneusmiljenejših velesile moderne dobe. Komunisti niso zvesti služabniki neke misli, ampak Sovjetske zveze. Ta zvestoba članov komunističnih strank Sovjetski zvezi je močnejša kot vse osebnostne, narodna in družinske vezi.

Po mnenju J. Dullesa je treba na vprašanje ali hoče spraviti Sovjetsko zvezo pod svojo oblast vsa Ameriko, odgovoriti pritrdilno.

Novi grobovi

Albert Glicker
Po kratki in mučni srčni bolezni je preminul v Charity bolnišnici dobro poznani Albert Glicker, star 56 let, stanujoč na 18200 Rosecliff Ave. Tukaj zapušča soprogo Jennie, rojena Budan, hčer Laverne Hughes, sina Albert ml. brata Fred, 3 sestre, Jennie Podboy, v Fort Lauderdale, Fla. Mary Mosker, Irma Telich ter veliko sorodnikov. Starši so dolgo let nazaj preminuli. Rojen je bil v Clevelandu. Kot mladenič je vodil slaščičarno poleg Norwood Theatre, potem se je pridružil Niel Phyfer zavarovalniški družbi, kjer je bil zaposlen ob času smrti. Bil je član Knights of Columbus No. East Council. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9:15 uri iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnega zavoda na 458 E. 152. St. v Cerkev Holy Cross (Sv. Križ) ob 10:00 uri in nato na Calvary pokopališče.

Nemci silijo na južno-ameriški trg

Dr. Ludwig Erhard, gospodarski minister Zahodne Nemčije bo ta mesec obiskal sedem držav Latinske Amerike v želji povečanja medsebojne trgovine

BONN, Nemčija. — Zahodnonemška vlada se pripravlja na osvojitve trga v Latinski Ameriki. V ta namen pojde ta mesec njen gospodarski minister na obisk v Mehiko, Panama, Peru, Čile, Argentino, Brazilijo in Urugvaj.

Nemško gospodarstvo se je v Latinski Ameriki že dobro ustridalo, toda vlada s tem še ni zadovoljna. V Bonnu so mnenja, da je trgovino in druge gospodarske vezi z Latinsko Ameriko mogoče razširiti v taki meri, da bo mogel ta trg odvzeti dober del nemškega industrijskega blaga.

Izrael svari Ameriko, naj ne oborožuje Arabcev

JERUZALEM. — Izraelski ministrski predsednik Moshe Sharett je v svojem govoru pred parlamentom opozarjal Združene države, naj ne pošiljajo "arabskim rušiteljem miru" orožja. Po njegovem mnenju bo orožje, ki ga bo ameriška vlada poslala Arabcem služilo prvenstveno raznim vojaškim klikam v borbi za oblast, ogrožalo bo pa tudi obstanek Izraela.

TITOVCI RAZPISUJEJO PRISILNO POSOJILO

Titova vlada je sklenila razpisati prisilno državno posojilo, ki bo vzelo vsem podjetjem polovico njihovega takozvanega rezervnega sklada. Vođa Titovega gospodarstva priznava, da Jugoslavija danes manj pridelava, kot je pridelala pred vojno.

BEOGRAD, Jugoslavija. — Jugoslovanska vlada se je odločila, da bo izpeljala sklep o prisilnem državnem posojilu, ki je povzročil v deželi toliko negotovanja. V smislu sprejetega načrta bodo morala vsa podjetja odstopiti vladi polovico svojih rezerv, ki so jih zbrala v preteklem letu.

Svetozar Vukmanović-Tempo, podpredsednik vlade in predsednik Gospodarske komisije, je priznal, da tega načrta na splošno ne marajo in da tudi v načelu ni posebno dober, ker bo zavrl modernizacijo in razširjenje podjetij. Toda po njegovem mnenju ni nobenega drugega izhoda, če hoče vlada končati gradnjo osnovnih podjetij, ki so že začeta in poskrbeti za napredek kmetijstva.

V svojem govoru pred Zvezno ljudsko skupščino sicer Vukmanovič ni navedel nobenih podrobnosti o bodočih vladnih načrtih, poudaril je le, da vlada namerava dati gospodarstvu čim več svobode.

Po tem načrtu naj bi vsa podjetja pod vodstvom delavskih svetov tekmovala med seboj in tako po vzoru svobodnega zahodnega gospodarstva dosegala čim več uspeha zase in za splošen gospodarski napredek v državi. Toda ta cilj je še v daljni bodočnosti.

Vukmanovič, ki je prevzel vodstvo državnega gospodarstva po smrti Borisa Kidriča, je med drugim povedal, da sedaj gotovo še ni nastopil čas, ko bi vlada mogla ukiniti "administrativne mere" v gospodarstvu. To bo mogoče šele, kadar bo država v gospodarskem napredku dosegla določeno stopnjo.

"Od vseh strani prihajajo prošnje in zahteve po kreditih", je dejal Vukmanovič, "toda vse prošnje za nove gradnje bodo odklonjene. Edina izjema so podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo hranil." Poleg izdatkov za gradnjo podjetij, ki predelujejo živila, bodo odobrena denarna sredstva tudi za tovarno celuloze, za bakreni rudnik (verjetno v Boru — Op. urednika), za neko železarno in neko tovarno umetnih gnojil.

Vukmanovič je priznal, da je vlada v preteklosti poljedelstvo močno zanemarjala in dodal, da današnji povprečni letni pridelek ne dosega predvojnega. Pri tem se je skliceval na posledice vojne, suše in nesorazmernega razvoja industrije. Po njegovih besedah je zaostalo (boljše bi dejal: propad—Op. ured.) kmetijst-

Gen. Nagib dobil nazaj prejšnje časti in službe

KAIRO, Egipt. — General Mohamed Nagib, ki ga je voditelj vojaške klike, ki je poglaval lani iz dežele kralja Faruka, nedavno odstavil, se je najprej vrnil na mesto predsednika države, sedaj pa je znova prevzel tudi predsedstvo vlade in predsedstvo vojaškega sveta, ki je državni prevrat izvedel.

Polkovnik Gamal Abdul Naser, voditelj in gonilna sila vojaške revolucije, ki je po "odstopu" gen. Nagiba prevzel vse njegove službe in časti, se je vrnil na svoje nekdanje mesto. Razveljavljene so bile tudi vse spremembe, ki so bile v omenjenem času storjene.

Gen. Nagib se je menda naveličal igrati samo vlogo voditelja, med tem ko je bila v resnici vsa oblast v rokah revolucionarnega sveta in polkovnika Nasera. Ko je zahteval več oblasti, ga je Naser odstavil. Ni pa pri tem računal na osebno priljubljenost Nagiba. Ko se je narod začel upirati in zahtevati, da se priljubljenemu generalu vrne oblast, je Naser uvidel svojo napako. Homatije zadnjih dni so se končale s tem, da se je vsaj za zdaj vse vrnilo na staro. Edina izjema je obljuba volitev za prihodnji junij.

Čangkajskov general padel v Burmi

RANGOON, Burma. — Obveščevalni oddelek burmanske vojske je objavil, da je v zadnjih bojih med kitajskimi nacionalisti in burmansko vojsko padel voditelj kitajskih gerilcev v Burmi gen. Lee Tse-Fen.

Burmanska vojska je v začetku marca napadla kitajske nacionalistične oddelke ob siamski meji, ki so odklonili prevoz na Formozo.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Seja—Gospodinjski odsek AJC na Recher Ave. ima nocoj ob 7:30 seja. Nadzorni odbor bo pregledal knjige.

Prva obletnica—V soboto ob osmih bo v cerkvi Sv. Križa na E. 200 St. in Lake Shore Blvd. sv. maša za pok. Rose Maglich, roj. Petkovšek, v spomin 1. obletnice njene smrti.

Seja—Oltarno društvo fare Sv. Vida ima nocoj po cerkveni pooblasti seja v šoli sv. Vida, soba št. 4. Ura molitve se bo začela 20 minut pred sedmo.

V bolnišnici—V bolnišnico St. John je bila odpeljana Mrs. Mary Hosta, 13224 Carrington Ave., kjer se je morala podvreči težki operaciji. Prijatelji in prijateljice so prošni, da se jo spomnijo v molitvi. Dobri ženi želimo skorajšnjega zdravlja.

Sedemdesetletnik—Čil in zdrav, mladeniško razporejen in dobre volje obhaja g. Jože Štepec, 793 E. 154 St., v krogu svoje družine 70-letnico rojstva. Prijatelji in rojaki mu želijo še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Trideseti dan—V petek ob 7:30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša za pok. Antona Razinger na 30. dan njegove smrti.

Seja—Društvo Ribnica št. 12 SDZ ima sejo v petek zvečer ob 7:30 v SND na St. Clair Ave. Posebno kegljači naj se udeležijo te seje.

Dodatek k poročilu—Pokojna Matilda Jalovec, o katere smrti smo včeraj poročali, je bila dmo iz vasi in fare Čatež pod Zaplatom na Dolenjskem, po domače Makotova.

NAJNOVEJŠE VESTI

CHICAGO. — V jetnišnici Cook okraja so snoči udušili upor osemnajstih jetnikov, na katere so namerili curke mrzle vode in vrgli nekaj plinskih bomb, nakar so jetniki nehali z razgrajanjem.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je snoči odobril govor senatorja Flandersa iz Vermonta, ki je označil delovanje senatorja McCarthyja kot veliko nevarnost poveljevanje samega sebe in razklanja republikanske stranke.

WASHINGTON. — Senator McCarthy je snoči izjavil, da bo nastopil nocoj ob sedmih na radijski uri komentatorja Fulton Lewisa, kjer bo odgovoril na obtožbe Adlaia Stevensonova.

CLEVELAND. — Včeraj je bil ubit v svojem avtomobilu Robert W. Dudley s Shaker Blvd., njegova 20-letna hči Dorothea pa lažje ranjena, ko se je iz ozadja zaletel v njun avto težak tovorni avtomobil, čigar 26-letni voznik je priznal, da je zaspal pri kolesu.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je včeraj izjavil, da masivna ameriška vojna sila ne bo šla nikoli v vojno brez predhodne odobritve Kongresa.

Tito in vprašanje njegove vnitve v Kominformo

KER JE POVSOD V SVETU mnogo uganjanj glede vprašanja Titove "lojalnosti" do Zapada in njegove skrite ali očitne privrženosti Moskvi, zato je zanimivo, kaj pravi k temu vprašanju tržaka DEMOKRACIJA, ki je dobro poučen in verodostojen list. Glede nedavnega Kominforminega poziva Titu, da bi se vrnil kot izgubljen ovca v kominformski hlev, pravi DEMOKRACIJA tole:

Kakor je videti, nima Jugoslavija, vsaj za enkrat, s tem pozivom nobene zveze. Kremelj pač poizkuša izkoristiti težak jugoslovanski notranji položaj, čigar slabosti je v zadnjem času najbolj očitno odkrila Dillasova

kriza. Ker je Tito ob tej priliki nastopil proti vplivom zapadnjaških svobodoljubnih in demokratskih idej, ker je poudaril zvestobo stari komunistični liniji ter je pri vsem podčrtaval načelo "kolektivnega vodstva", kar vse je v zadnjem času v modi tudi v Moskvi, kjer so v imenu istih načel likvidirali Berijo, je pač Malenkov mislil, da je prišel primeren trenutek, ko naj pokaže "izgubljeni ovci", da se lahko vrne v svoj stari hlev.

Čeprav med Titovim in kominformskim komunizmom ni bistvenih ideoloških razlik, je vendar zunanje političen položaj tak, da Titu kljub morebitni sentimentalni ljubezni do starih

prijateljev ne kaže, da bi zapustil sedanj položaj, iz katerega je znal izpuliti precej koristi. Po ostrih napadih v časih, ko ga je Kominforma hotela kot krivoverca uničiti, se je Tito v petih letih preinil v nekakšno sredino. Vedno bolj očitno postaja, da si hoče ta položaj tudi ohraniti. Biti hoče možen za veznik Zapada, a obenem tudi noče biti gotov sovražnik Vzhoda. Zato je treba tudi normalizacijo njegovih odnosov z Vzhodom gledati prav za prav kot nekako ustaljevanje v sredi med obema blokoma, ne pa kot morebitno zapuščenje Zapada in približevanje Vzhodu.

Vprašanje je seveda, če je ta politika nevtralnosti najboljša. Med dvema velikima mliniskima kamnoma se namreč tretjim kaj rado zgodi, da jih lepega dne njuna sila zdrobi. Toda Titu, kateremu je bolj ali manj jasno, da se ne more odkrito in dokončno priključiti niti k enemu niti k drugemu izmed njih, ne da bi pri tem tvegval svojega položaja in celo morda svoje glave, pač ne preostane drugega. Plesal bo na sredi, lovil bo ravnotežje, pa čeprav bi ne imel na razpolago poti, ki bi bila širša od ostrine noža. Seveda, dokler se bo dalo.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 49 Thurs., March 11, 1954

Kaj hočejo Portoričani

Streljanje na Kapitolu, ko sta dva Portoričana bolj ali manj nevarno ranila pet kongresnikov, je pretekli teden vznemirilo vse ameriško javno mnenje, po svetu pa vzbudilo zanimanje za ta otok v Antilih in za njegove prebivalce, ki se upirajo mogočni Ameriki.

Kje je Puerto Rico? Kakšna dežela je to? Kakšen popravek imajo Združene države z njo? To so vprašanja, ki so si jih stavliali ljudje pretekli teden.

Puerto Rico je najmanjši in najbolj vzhodno ležeči otok Velikih Antiljev v Srednji Ameriki. Na 3,425 kv. miljah površine, ki jo preprežajo gorovja, živi okoli dva milijona in četrto prebivalcev. Milo tropično podnebje in rodovitna zemlja omogočata gojenje sladkornega trsta in drugih tropskih sadežev, nista pa sposobna preživeti tolikšne množice ljudi. Da bi pomagala siromasnemu prebivalstvu, ki se po ogromni večini preživlja s poljedelstvom, skuša vlada uvesti poleg sladkornega trsta še druge sadeže kot kavo, tobak, tropsko sadje in zimsko solivje. Z uvedbo teh sadežev bi bilo mogoče doseči v enem letu na otoku dva pridelka.

Industrija se bavi pretežno s predelovanjem in čiščenjem sladkorja in drugih domačih pridelkov. Od izdelkov obrti so v Združenih državah posebno znane portoriške vzenine in pletenine.

Prebivalci otoka so potomci španskih naseljencev, domačih Indijancev in afriških črncev. Ta ljudska mešanica govori španski jezik in pripada katoliški Cerkvi. Otok je pripadal vse do leta 1898, ko so se na njem izkrcale ameriške čete, Španiji. V pariškem miru, ki je zaključil ameriško-špansko vojno, je Španija Puerto Rico odstopila Združenim državam. Te so otočane polagoma pripravljale na samoupravo. Pred poldrugim letom je otok prenehal biti kolonija in je postal "Free Commonwealth"; odprta mu je pot do polnopravne članice Združenih držav.

Portoričani so državljani Združenih držav. Lahko se svobodno naselijo v njih in jih spet po mili volji zapuste. V povojnih letih so to priložnost prenekateri izkoristili, saj se jih je v pičlih dveh letih priselilo z otoka nad 150.000. Portoriško blago ima v Ameriki svoboden trg, ugodnosti, ki bi jo z veseljem zagrabila katerakoli država. Združene države urejajo v imenu otoka zunanjo politiko in skrbje za njegovo obrambo. Prebivalci otoka so obvezniki oboroženih sil Združenih držav.

Med tem ko moramo prebivalci katerekoli izmed 48 držav plačevati fekalni vladi davke, tega Portoričanom ni treba. Otočani plačujejo davke samo svoji lastni državni blagajni. Zato pa nimajo pravice voliti za predsednika Združenih držav in nimajo svojih zastopnikov v Kongresu, volijo pa sami svojega governorja, uradnike in si sami določajo zakone kot države ZDA. Zakoni, ki jih sklne Kongres, so veljavni tudi na Puerto Ricu, čeprav otočani pri njih sklepanju in sprejetju ne sodelujejo.

Otok uživa vsekakor neke vrste samouprave, čeprav ne ravno idealno. Tega mnenja so bili tudi Združeni narodi, ko so lanskega novembra o tem razpravljali.

Domačini so po večini s sedanjim stanjem zadovoljni. Ljudska demokratična stranka, kateri pripada governor Luis Munoz Marin, je dobila na volitvah 1. 1952 64% vseh odanih glasov. Njeni tekmeci in nasprotniki, ki so zbrani v Stranki neodvisnosti, niso mogli pri omenjenih volitvah zbrati niti ene petine glasov. Obe ti stranki se borita za izboljšanje razmer z zakonitimimi sredstvi, med tem ko se Nacionalistična stranka poslužuje prvenstveno sile.

Njen voditelj Pedro Albizu Campos se je udeležil volitev 1. 1932, pa ni mogel zbrati več kot 12.000 glasov. Od tlej se je odločil za pot sile. Svoje pristaše, ki so vsi fanatični in postrtnovalni borci, je vojaško organiziral in vsakega pod prisogo obvezal k popolni disciplini. Pedro je študiral na univerzi v Vermontu in na Harvard ter govori tekoče angleško, francosko, italijansko, špansko, portugalsko in grško. Amerikanci so se mu zamerili v prvi svetovni vojni, ko so ga zaradi njegove temne polti dodelili v črnski polk, čeprav se je sam smatral za "belega Portoričana."

V teku svojega političnega delovanja je Pedro Albizu Campos zakrivil celo vrsto uporov in nasilstev, ki so zahtevali številne žrtve. Bil je ponovno v ječi. Vse izgleda, da je vzdrževal moč od začetka svojega političnega delovanja tesne zveze s komunisti. Ko je šel 1. 1937 prvič v ječo, je portoričanska Komunistična stranka izdala proglas, v katerim je bilo med drugim rečeno tudi tole: "Vezi tesnega prijateljstva so vedno vezale našo stranko z Nacionalistično stranko in njenimi voditelji..." Tudi kasneje so se komunisti za Camposa vneto zavzemali in ga podpirali. Sodelovanje komunistov in nacionalstov se je v zadnjih letih še utrdilo. Lani so menda sklenili poseben dogovor o sodelovanju v borbi za svobodo, tako je vsaj zagotavljal neki komunistični letak izdan na Puerto Ricu preteklega oktobra.

Kot poroča "U. S. News & World Report" so zasnovali portoričanski nacionalisti celo vrsto napadov na vidne ame-

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Gospod Monsignor (Nadele)

ko preminoco nedeljo je bila SND na St. Clair v Clevelandu igra "Kaplan Klemen. Med omenom je prisel nikak kmeni i mi je etak pravo: "Tak se je itak najseo clovek, steri je poznao dobro sree Monsignora Ponikvara i jemu je dao priznanje, steri jim po pravici ide. Monsignor so zasuno bili zlata duša."

Kaa so mi pred avami leti na evedno neade med mesov pri su povedat, ka so Monsignor Ponikvar mrii, sam k tomi žalostnomi oznanili farmikom v prvom hipi povedao od nji to, ka mi je bilo najbole pred oči: "Monsignor so nenavdno ljubili svojo cerkev i svoje farane."

Tak se mi je včas videlo, ka jim je cerkev tak pri sri bila, ka bi najraj božali tisto zidovje, kda so kre njega hodili. Ve po pravici. Oni so to zidali. To je sad njihovij načrtov, njihovij potov, njihovij prošenj, njihovij bridkosti. Skoro bi lahko pravo, ka so po centaj morali zbirati, ka so pozidali to veliko zidino hiže bože. Te so farani ne telko zaslužili kak dnes den i so ne mogli dosta darovati. Monsignor so hodili od hiše do hiše prosit milodarov. S svojov železnov vstrajnostov so pri dobrij faranaj šentviške fare telko naberačili, ka so pozidali školo, cerkev i farov i to tak velko, ka sta samo za čiščenje i prenoveitev potrebi dve leti.

(Drgoč dele)

CLEVELAND

Zdravi so opet Mr. i Mrs. Lendvay. Mr. Lendvay so že opet začno delati, Mrs. Lendvay pa eše zato mora paziti na sebe i more počivati. Mrs. Lendvay je doma iz Beltinec. Obema želemo trdno zdravje.

BESEDA IZ NARODA

Predavanja Kluba "Krog"

Cleveland, O. — V soboto 13. t. m. ob 8:30 zvečer bo imel klub "Krog" v Slovenski pisarni na Glass Ave. svoj sestanek s predavanjem, ki bo obravnavalo temo prizadevanja in uspehov gibanja za Združeno Evropo. Predaval bo izvedenec za znanje politična vprašanja, član uredniškega zbora tukajšnjega časopisa "The Cleveland Plain Dealer" g. Spencer Irving.

Klub "Krog" opozarja na pomembnost tega predavanja in upa, da bodo vsi člani in prijatelji z udeležbo dokazali zanimanje za temo o tem pokretu, ki so neposredno tiče tudi nas in vse Slovenije. Odbor.

Božja pot

Cleveland, O. — Božja pota niso človeška pota. Ta izrek se je v polni meri izpolnil nad svetniškim življenjem škofa Barage. Kot grajščakovemu sinu se mu je ponujala sijajna bodočnost. Če bi bil ostal samo to, kar so bili njegovi roditelji, bi bil imel udobno življenje. Če bi si bil izvolil vojaški stan, bi bil s svojo izobrazbo dosegel visok vojaški čin. Če bi bil postal jurist, kar so njegovi roditelji namestniki predvidevali, bi bila to že dokaj lepa kariera. Družinsko življenje bi mu sladila ljubka Doli-

riške osebnosti, med drugim na predsednika Eisenhowerja, na državnega tajnika Dullesa in na zastopnika pri Združenih narodih C. Lodgea.

In Združene države? Mar hočejo te svojo oblast nad otokom obdržati? Nikakor. Že lani je predsednik javno povedal, da smo Puerto Ricu pripravljene priznati popolno svobodo, če jo le hoče. Prebivalstvo pa v ogromni večini vezi z Združenimi državami noče prekiniti, ker se dobro zaveda velikih koristi, ki jih ima od nje.

Portoričanski nacionalisti bi naredili daleko bolj prav, če bi šli med svoje rojake in jih prepričali o prednosti popolne neodvisnosti, kot pa da vrše nasilja po Združenih državah. Sila po navadi ne rodi nič dobrega.

leli, naj se odkrijem.

Skoro pol stoletja je od tega. Takrat se nisem nadejal, da bom kdaj živel v deželi, v kateri je Baraga pridobil toliko duš za Boga. Še manj sem slutil, da bom kdaj sodeloval pri Baragovi proslavi, katere namen je uglediti pot, da pride Baraga čimprej na oltar.

V nedeljo 14. marca bo v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. Baragova proslava. Na tej proslavi bodo vsi trije slovenski cerkveni zbori skupno nastopili. Naš zaslužni pesnik g. Ivan Zorman je za to priložilo spesnil in uglasil Baragovo himno, katero bo na proslavi tudi dirigiral. Pesnik, komponist in dirigent v eni osebi, to je res nekaj posebnega.

Ko so se pevske zbori Lira, Slovenija, Ilirija vadili v župnijski šolski dvorani v Collinwoodu, je g. Ivan Zorman skromno prosil, naj bi se vsi pevci, ki so se udeležili pevske vaje sodelovali tudi na tej pomembni Baragovi proslavi. Zato dovolite tudi meni, da apeliram, pa čeprav brez naročila, na vse pevce in pevke teh zborov, da store svojo dolžnost in s svojo udeležbo dajo slavnosti čimvečji triumf.

Dobričnan.

Slike iz Jeruzalema

Cleveland, O. — Jože Grdina opisuje v Ameriški Domovini svoje popotovanje po Sveti deželi. Na tem potovanju je posnel celo vrsto zanimivih slik in prizorov, med drugim tudi obrede velikega tedna v Svetem mestu.

Kogar te slike zanimajo, si jih bo lahko ogledal v Lorain, O. v nedeljo, 21. marca, ob sedmih zvečer. Prireditelj bo pod pokroviteljstvom Oltarnega društva. V nedeljo 4. aprila bom slike pokazal v Torontu v Kanadi, teden dni kasneje pa v West Parku v Slov. nar. domu.

Vse prav prisrčno vabim!

Anton Grdina St.

Korolanov koncert se bliža

Cleveland, O. — Za nastop pomladi bo pevske zbor Korotan poklonil clevelandski slovenski družini lepo šopek z vrta slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Vsak, ki bo obiskal ta koncert, bo ponesel na svoj dom vedno dehtečo cvetko, ki mu bo pela o lepoti slovenske zemlje in o bogastvu, ki ga slovenski človek nosi v svojem srcu.

Neštete pohvalne ocene lanskega koncerta in kasnejših zborovih nastopov dokazujejo, da slovenska pesem, kakor jo podaja ta zbor, seže globoko v srce slehernemu in mu ostane živo v spominu. Z dosedanjimi nastopi si je zbor pridobil mnogo prijateljev in uživa simpatije pri vseh. Tudi na tem koncertu bo skušal ustreči vsem poslušalcem, saj bodo na sporedu lepe narodne in umetne pesmi, ki jih bodo izvajali: moški, ženski in mešani zbor ter solisti.

Koncert bo v nedeljo 28. marca t. l. ob polstirih, popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

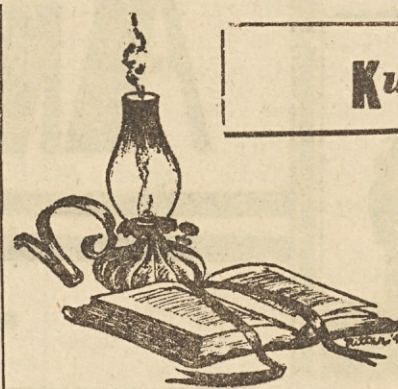
Na to prireditelj vas že danes opozarjamo. J. S.

Zaupajmo v Barago

Cleveland, O. — Naš veliki misijonar Friderik Baraga je silno močan! Nikoli ne bomo pozabili "Baragovega dne", ki smo ga praznovali v Clevelandu 22. septembra 1935 ob priliki odkritja njegovega spomenika v Kulturnem vrtu.

Nasprotniki Barage in katoliških Slov. so se trudili na vse načine, da bi to proslavo onemogočili ali pa vsaj zmanjšali udeležbo občinstva. Toda za-

Kulturna Kronika

Umetniška razstava Franceta Goršeta

V soboto zvečer je bila odprta umetniška razstava Franceta Goršeta z lepim koncertnim sporedom. Razstavo je priljubilo Slov. kat. akademsko starešinstvo.

Gorše je dolenski rojak. Studiral je na Umetnostni akademiji v Zagrebu, kjer je bil enajst časa tudi učenec slavnega Ivana Meštroviča. Kasneje je delal večinoma v Ljubljani, kjer je imel med vojno nekaj časa celo svojo lastno umetniško šolo. Med njegovimi tedanjimi učenci je bil naš rojak slikar Božo Kramolc, ki se zadnja leta uspešno udejstvuje v Kanadi.

France Gorše je bil pred vojno med najbolj znanimi slovenskimi kipari v domovini. Po vojni se je umaknil najprej v Trst, nato pa je prišel med nas v Ameriko. Ta njegova razstava ni prva med nami. Prvič je razstavil svoja dela komaj nekaj mesecev po svojem prihodu v novo domovino. Nekatera izmed del, ki smo jih videli tedaj, so razstavljena tudi tokrat. Jedro sedanjega razstave predstavljajo dela za novo slovensko cer-

stonj! "Baragov dan" je bil čudovito slovesen. Kaj takega se tudi v Ameriki redko dogodi.

Slovesen spoved je segal od E. 55. St. pa vse do parka. Tvorila so ga društva in skupine v narodnih nošah. Niso bili samo Slovenci, zastopani so bili tudi drugi narodi. Igralo je sedem godb. Sprevedu pa je prisostvovalo okoli 20.000 oseb, tako je poročal "Cleveland Plain Dealer."

Za mene je bilo vse to pravo presenečenje. Mislim, da se zaradi tolike propagande nasprotnikov ljudje ne bodo upali na ceste. Nič takega se ni zgodilo. Siroka St. Clair Ave. je bila preozka, da bi sprejela vso množico. Skupine so se morale zbirati v stranskih ulicah in se iz njih vključevati v sprevod.

Bilo je naravnost čudovito. To je bil dan, ki ga je velik misijonar zaslužil. Bog svojih zvestih ne pusti zasramovati! Zaupajmo vanj in prosimo ga, da bi Baragi čimprej izkazal čast oltarja.

Anton Grdina, St.

Radijski valovi, ki so potrebovali do zemlje sto milijonov let

Ali je v vesoljstvu še eno vse-mirje, ki ga je mogoče videti z radijskim teleskopom prav tako jasno, kot da bi ga gledali v navadnem teleskopu? To je nedavno vprašal na sestanku Britanskega združenja za napredek znanosti zbrane strokovnjake Appleton, eden največjih fizikov sveta. Govoril je o radijskih valovih, ki so bili sprejeti izven našega vesolja in ki so potrebovali za pot do naše Zemlje 100 milijonov let. Ugotovili so, da so vsi pomembnejši viri radijskih valov v ozvezdju Laboda in Kasiopeje. V obeh primerih so odkrili vidne predmete na nebesnem zemljevidu. Znanstvenik se vprašuje: "Ali so radijske zvezde še vedno temne in so zato nova vrsta predmetov v vesolju? Če ta domneva drži, imamo torej dvojno vesolje, ki ga je mogoče videti z radijskimi teleskopi prav tako dobro kot z navadnimi." Z računi so ugotovili, da so potovali ti radijski valovi od ozvezdja Laboda do Zemlje sto milijonov let. Dva nova angleška radijska teleskopa sta dala po natančni opredelitvi smeri radijskih valov povsem nove rezultate.

kev v Torontu. Od velikih kipov mi posebno ugajata Mala Terezika in Žalostna mati Božja, odlično sta oblikovana tudi Kristus in sv. Jožef, čeprav zgledata za oko povprečnega vernika malo nenavadna.

Križev pot je svojevrstna umetnina. Zamisel in izvedba sta čisto goršetovski. France je zrel umetnik, ki se je že davno otresel tujih vplivov in hodi svojo lastno pot. V nekaterih postajah Križevega pota je za-jel razpoloženje tako polno, da se mu človek resnično čudi.

V teh kratkih vrsticah je nemogoče opisati vsa razstavljena dela, svetujem pa vsakemu, ki ima za slovensko kulturno življenje vsaj nekaj zanimanja in smisla, da si razstavo ogleda.

SKAS, ki je razstavo pripravil, je presenetil občinstvo pri otvoritvi s pestrnim glasbenim sporedom, pri katerem so sodelovali pev. zbor KOROTAN Slov. oktet, ga. Josephine Petrovič, g. Franc Gorenšek, g. Martin Kosnik ter kot spremljevalca ga. Vera Slejko in g. Metod Milac. Otroci slovenske šole so ob spremljavi harmonike podali simbolično vajo "Navzgor se širi rožmarin." Pripravila je to vajo ga. A. Škrabec.

Koncert je bil sam zase pravo doživetje. Korotan je bil kot vedno. Njegov moški zbor je zapel Vodopivčev "Ob večerni uri" in Pregljevo "Sem bil na vas." Slovenski oktet je žel posebnost priznanje za Ipavčev "Plamenski rož" in Aamicevega "Vasovalca." Doora je bila tudi "Domovina." Aljaževa "Soca" se mi zdi, da je kot izrazito zborovska skladba za oktet manj primerna, čeprav ni bila slabo podana.

Veliko priznanje je žela ga. J. Petrovičeva za Pavčev "Ciciban-Cicifuj in korosko narodno "Pojdem v Rute." F. Gorenšek in Martin Kosnik sta ob spremljavi ge. V. Slejko zapela Ipavčev "Domovina." Gorenšek je bil odlični zasti v Schubertovi "Zdravi Marija" in S. Castaldan "Musica prohibita."

Občinstvo je ne preveliko dvorano šole sv. Vida napolnilo do zadnjega kota. Med gosti je bil tudi prevzvišeni dr. G. Rožman, škof ljubljanski. Fantek in deklica v narodnih nošah sta Prevzvišenemu, ki praznuje v teh dneh god in rojstni dan, poklonila šopek nageljnov.

"Kaplan Klemen"

Gledal sem prvo vpriporitev te dramatizirane Mauserjeve povesti, zato me je prav posebej zanimalo, kakšna je v predelavi. Igralci so bili isti kot pri prvi vpriporitvi. O njih torej ni treba kaj posebnega omenjati. Dejanje je tokrat gladkeje potekalo.

V primeri s prvo dramatizacijo ni posebno velike razlike. Prvo, drugo in tretje dejanje so v glavnem ostala. Sprememba je le na kraju, kjer se zgodba sedaj konča s Trpinovo spovedjo. Odpadel je obisk Jelke in Megliča ter župnika. Igra je s tem krajša in je tudi bolj strnjena okoli dveh nosilcev dejanja: Klemen in Resmana. V tej novi obliki bo Mauserjev "Kaplan Klemen" kmalu našel pot na slovenske odre. To vsekakor zasluži.

Slaba pota in zimsko vreme sta bila kriva precej pičle udeležbe. Je res škoda, če občinstvo ne podpira dovolj kulturnih naporov svojih rojakov. Saba pot in zima ne bi smela biti zadržek in izgovor za izostanek na taki prireditvi.

Ligi in Slovenskemu odru vsa čast in zahvala za trud, ki ga posvečata slovenskemu kulturnemu življenju. Želel bi le, da bi jima tokratna manj zadovoljiva udeležba ne vzela poguma za bodočo.

VIII

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
Marica R. Staut,
Publisher
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Dne drugega marca so na južni strani mesta odprli veliko, moderno urejeno gasilsko postajo. Obiskovalci kakor gostje so imeli prost ogled te nove pridobitve mesta. Je res nekaj izrednega. Zgradba je grajena iz opeke in je stala 170,000 dolarjev. Namesto običajne 75 čevljev dolge leste so si omislili 100 čevljev dolgo. Računajo, da bo treba od časa, ko bo dan znak za ogenj in do odhoda gasilcev na določeno mesto le trideset sekund. V slučaju og-

nja hitrica gasilcev pomeni zelo veliko.

Zame je bila velika novica, ko sem prejel v roko časopis urada za izboljšanje trgovskih poslov (Better Business Bureau). Namen urada je pomagati ljudem proti prevari pri sklepanju trgovine kakor tudi odkrivanje zvijač, ki ljudi zavajajo v zmozi ali v napačno razumevanje raznih trgovskih in drugih postopkov. Kolikokrat so ljudje razočarani pri na-

kupu stvari, ker so jo kupili zaradi oglašev. Ne vejo si pomagati. Obrnejo naj se na ta urad in razložijo svojo potrebo. Urad rad posreduje v upravičeni zahtevi. Urad v Milwaukee ima štiri oddelke in sicer trgovski, finančni, prošnji in članski. Veliko lahko pomagajo ljudje imajo priložnost, da razložijo svojo potrebo in dosežejo svojo pravico.

Zadnji teden smo pri nas imeli takomenovane dneve središča mesta (down town days). Vse večje trgovine so prodajale po znižanih cenah in pod ugodnejšimi pogoji. Dana je na ta način prilika ljudem za nabavo stvari, ki si jih drugače težko omislijo. Trgovine imajo pa seveda boljši promet. Tako je volk sit in koza cela.

Pri svetem Janezu so imeli birmo. Presneto so se postavili. K birmi je pristopilo 56 otrok in 8 odraslih. Zaradi enotnosti in pa, da ni zavidanja so letos prvič rabili za to priliko posebne površnike. Fantje so nosili površnike v rdeči barvi in z rdečo kravato, dekleta pa v beli barvi z rdečim ovratnikom in rdečo kapico. Pogled je bil zares lep. Prevzvišeni nadškof Albert Meyer pa je bil tudi zadovoljen posebno še, ker so otroci tako dobro znali krščanski nauk. Da je bil dosežen tolik uspeh, je zasluga duhovnikov, ki so se trudili, da v mlade glave ulijejo potrebno znanje kakor tudi otrok, ki so zadovo nad vse resno vzeli in se bali, da ne bi bili osramočeni ne pre svojimi sobiranci kakor tudi ne pred starši in še

manj pred celo faro in svojim škofom.

Te dni smo praznovali teden bratstva. Ideja bratstva vseh ljudi sloni na načelu časti in dostojanstva človeške osebe in na pravici, da vsakdo časti Boga, kakor se njemu prav zdi. Namen tedna bratstva je razširiti duha dobre volje med vsemi ljudmi in si prizadevati, da se načela bratstva uresničujejo.

Na veliki zvon moramo obesiti, da so naši fantje iz CYO odnesli prvo nagrado v igranju kosarke, ki je bila odigrana v okviru KSKJ v Chicagi. Zares so se postavili. Ponosni smo nanje in sami so seveda tudi. Vsa čast g. Anton. Frangeschu ml., ki je vložil toliko truda in denarja, da je fante organiziral in tudi ostalim športnim društvom pomagal do napredka. Smo že malo upali, da bodo tudi dekleta odnesla prvo zmago. Ali vselej ne gre. Pa drugič. Saj se bomo še srečali.

Za pusta so imeli pri sv. Janezu maskeradni ples. Za najboljšo masko je bila določena posebna nagrada. Da bi jih videli. Res, kaj si človek lahko vse izmisli. Videli sta indijance, tigra, sneženega moža, otroka v zibelki, ki ga je predstavljala odrasel človek. Tako je bil dobro maskiran, da do zadnjega niso mogli pogoditi, kdo da je. Dobil je prvo nagrado. Videli smo tam celo nemškega SS majorja v pravi nemški uniformi. Lahko ste videli obleke izpred sto let. Igral je Bevkov orkester. Za sodnike najboljših mask sta bila Geo. Kotze in W. Wohlgenuth. Bilo je dovolj veselja in zabave.

Zadnje nedeljo so pri sv. Janezu imeli volitev novih cerkvenih mož, oziroma novega cerkvenega odbora. Velik napredek se je izvršil od zadnjega dveletnega sestanka. Nova dvorana je bila v tem času dovršena in dolga na njej skoraj poravnana. Padli so tudi novi predlogi, predvsem predlog, naj se čim prej začne novo zbirka za

postavitev nove cerkve in če je mogoče tudi šole. V tem je namreč bodočnost vsake fare danes. Novi možje, ki so prišli v odbor so Joseph Dragan, John Brophy, Frank Zortz, Frank Zakrajšek, William Wohlgenuth in George Kotze so bili pa ponovno potrjeni. Ves sestanek je potekel v prijateljskem ozračju in ozirajoč se na dobrobit fare in faranov. Tako sodelovanje faranov in župniške duhovščine privede do zaželjenih uspehov.

Zopet smo se poslovili od nekaterih naših Slovencev. V Floridi sta bili ubiti v avtomobilski nesreči, Mrs. Terezija Juva in pa Mrs. Louise Prezelj. Pogreb je bil v Milwaukee. Smrt je pretrgala nit mladega življenja Marilyn Novak. Stara je bila šele osemnajst let. Prehladila se je in ni hotela nikomur o tem nič povedati. Stanje se je poslabšalo. Mati je opazila, njeno blede barvo in jo je pritisnila nase. Tako naslonjena na mater je umrla. Prav na hitro nas je zapustila Mrs. Mohorko. Že dalj časa je imela težave s srcem. Dobra žena, kakor je bila, zadnjega napada ni več prenesla. Odsšla je po zaslužen plačilo. Veliko dobrega je storila. Naj počiva v miru!

Pravijo, da nesreča nikoli ne počiva. To je izkusil naš rojak Anton Butcher. Ima gostilna v severnem delu mesta. Sam je bil v gostilni, ko ga je obiskal neki črnc. Zahteval je pijačo. Toda namesto plačila ga je ustrelil. Težko ranjen se je mučil, da bi dosegel telefon in poklical na pomoč. Ni mogel. Zbral je poslednje moči in se zatekel po pomoč preko ceste v pralnico, ki se tam nahaja. Tam se je zgrudil. Prepeljali so ga v bolnico, ter je še vedno v nevarnem položaju. Storičica dejanja niso našli.

Plesna skupina pri sv. Janezu je postala znana po vsem Milwaukeeju. Parkrat je že nastopila na televiziji. Zaradi svojih izrednih plesov in posebnosti je bila skupina naprosena, da se udeležijo vse ameriškega velesejma v St. Louis, Mo. Njihov nastop bo eden izmed zanimivih točk na tem velesejmu. Za Slovence je to velika odlika. Dosedaj še niso imeli prilike nastopiti kot skupina na takih velesejmih. Za to priliko pa si morajo sami vožnjo plačati. Seveda je to malo neprijetno. Računajo na dobre ljudi, ki jim bodo omogočili pot tja doli. Ker so Slovenci v Milwaukee znani po svoji darežljivosti, bodo gotovo pomagali, da skupina doseže zaželjeni uspeh in čast, ki ne bo samo njihova ampak vseh Slovencev.

Kardinal Stritch college je praznoval svojo sedmo obletnico. Z njo je bila združena tudi proslava kaplanskega dneva Fr. James Grahm. Father je praznoval dvajsetletnico svojega dela na raznih solah. Za to priliko so povabili tudi nadškofa. V posebnem odboru za sprejem škofa je bila tudi Slovenka Dolores Ivanchich. Kakor vidite, Slovenci povsod širijo dobro ime in se krepko udejstvujejo ne samo v privatnem ampak tudi v javnem življenju.

answer the call
1954 RED CROSS
CAMPAIGN
JOIN and SERVE!

Pravičnost "ljudskih sodišč"

Neka žena, vdova X-Y, s štirimi otroki je dobila ukaz, da mora plačati davek 10,000 dolarjev od svojega malega posestva, kjer je preživljala svoje še nedorasle otroke. Vsota je bila zanjo seveda velika, zato se je odločila in nakupila po deželi nekaj tisoč jajc, katere je plačala po 10 dolarjev komad ter jih odnesla na trg v Zagreb in jih prodajala po 12 dolarjev. Oblasti so ji seveda zamerile, ker je tako kupčevanje protipostavno. Zena je bila kaznovana z 10,000 dinar globe. Zaman je bil vsak izgovor pri sodišču, da ni vedela za ta zakon.

Drugi primer: Pred sodiščem se je moral zagovarjati tudi nek privatni prekupevalec sliv, kateri je prekupeval okrog 25 vagonov tega sadeža in potem kuhali slivovko. To je delal že nekaj let ter je kar lepo obogatel. Moral bi biti po jug. zakonu težko kaznovan, toda izgovoril se je, da ni vedel za ta zakon; pred sodiščem je šel celo tako daleč, da je trdil, da niti finančni komisar in predsednik KLO nista vedela, da je kaj sličnega prepovedano. Ko je sodišče ugotovilo, da sta bila zadnja dva celo njegova pomagača, ga je oprostil kazni. "Živela enakopravnost!"

— Stare črne table po solah, na katerih smo se mi in naši otroci učili pisati, bodo menda zamenjali z zelenimi. Šofniki pravijo, da je ta barva za oči primernejša.

Ženske dobijo delo

Delo za dekle
Graduiranka, ki živi v naselbinah, dobi delo, da bi odgovarjala na telefonih in tipkala. Kličite EX 1-2192, če ni odgovora pa PO 1-4219.

Repar Electronic Service
6505 Schaefer Ave.

MALI OGLASI

Zgubljena
Zgubila se je ženska "sports" ura v bližini sv. Vida. Kličite PO 1-7283. Nagrada.

Hiša naprodaj
5 in 5 za 2 družini, blizu E. 185 St., dvojna garaža, dober dohodek.

Trinco Realty Co.
RE 2-8030

Iščejo stanovanje
Išče se 5 sob, zdolej, blizu sv. Vida. Kličite UT 1-1867.

DOMA IZDELANI IN PREKAJENI MESNI IZDELKI

PREŠIČJI KONCI za KLOBASE
50 funtov ali več
56c funt

KRVAVE in RIŽEVE KLOBASE
39c funt

KUHAN ZELODEC
99c funt

PREKAJENE KRANJSKE KLOBASE
85c funt

KOKOŠJE NOGE in HRBTI za JUHO
3 funte—25c

Doma prekajena SLANINA
73c funt

LILLIAN'S SUPER MARKET
784 East 152 St.
GL 1-2836
FREE DELIVERY

Naprodaj

na Cresthaven Drive, ob obali jezera Erie, lep pet in pol sobni bungalow, Ranch tipa, 5 spalnice in kopalnica na 1. nadstropju, priključena garaža, zavese, karpentiranje, električna kuhinjska peč, pomivalnik posode, avtomatični pralnik in sušilnik. Let 55x160 čevljev. Za podrobnosti vprašajte:

KOVAC REALTY
960 E. 185th Street
KE 1-5030

(50)

Naprodaj

Divan in stol v vinski barvi s pregrinjalom. Cena \$60 za rse. Kličite CL 1-4774.

Popravim pralnike
na vašem domu
po ugodni ceni.
Kličite podnevi ali zvečer
UT 1-7306
8611 Kosciusko Ave.

(51)

Iščemo žensko

Iščemo žensko, da bi bila tovarišica naši materi. Kličite EX 1-3431.

(51)

Soba se odda

Opremljena, čista in velika soba se odda starejši dvojici z vsemi domačimi privilegijami. Vprašajte na 1600 E. 26 St.

(51)

Hiše naprodaj

Blizu sv. Vida hiša za 6 družin, najemnina \$312 na mesec.

Na Bonna Ave., hiša 8 sob, za 1 družino.

Na E. 77 cesti za 2 družini, 5 in 3, plinski furnez.

Pokličite:
George Kasunic, HE 1-8056

(50)

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding.
JOHN J. POZNIK in SIN
GLenville 1-3530
982 East 152nd Street

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAZEM?
Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034
Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

FEET HURT?

THIS IS Dr. Scholl's Foot Comfort Week

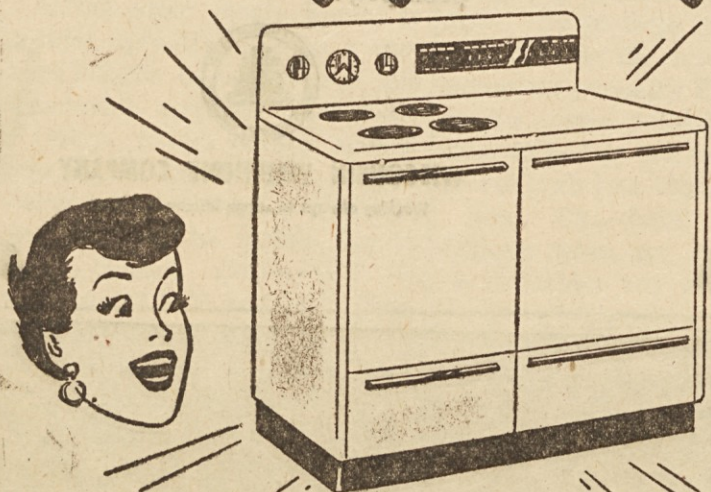
When your feet hurt, you hurt all over! Don't suffer. Take advantage of this opportunity to learn about the Foot Relief Aids perfected by Dr. Wm. M. Scholl, world-noted foot authority.

Dr. Scholl's Foot Comfort Arch Supports
If you have Arch Sag... If weak or fallen arches are making you "hurt all over"... let us show you how thousands have found relief with Dr. Scholl's Arch Supports.

Dr. Scholl's Foot Comfort Remedies
There is a Dr. Scholl's Aid for the relief of most every common foot ailment. If your feet hurt, take advantage of our facilities. Come in for free foot test.

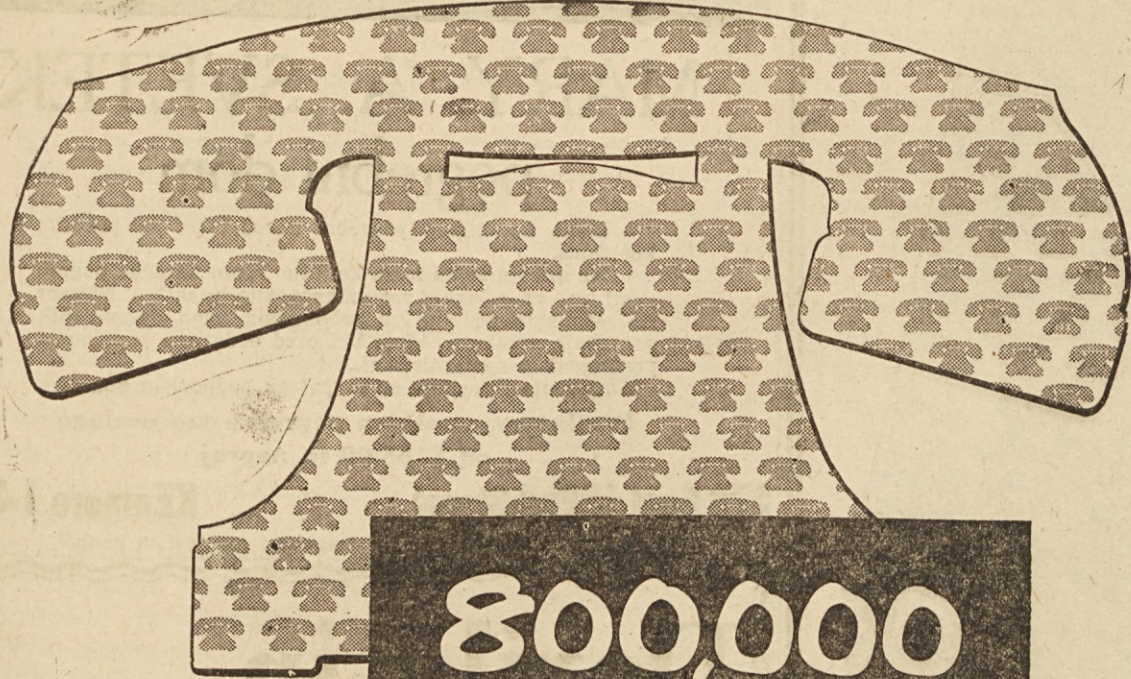
MANDEL SHOE STORE
6125 ST. CLAIR AVENUE
Two Doors from
North American Bank

Buy an Electric range!
Good looking—good cooking

• Katerikoli model že izberete, imeli boste pravo lepoto. Njegova bleščeča zunanost da vasi kuhinji čarobni videz. Po uri naravnana pečica pripravi celotno kosilo, četudi ste vi zdoma, obdržati jed vročo, katera tekne izvrstno in je pripravljena ob pravem času za serviranje.
In zapomnite si... le električno kuhanje je tako hladno, čisto in varno. Bodite moderni, kuhajte z elektriko!
Kupite sedaj električni štedilnik od vašega prodajalca ali od

THE ELECTRIC COMPANY
WISCONSIN ELECTRIC POWER COMPANY

800,000
telephones

and more to come—

Wisconsin's 800,000th Bell telephone was installed just the other day. Nobody stopped to mark the event, because furnishing more and better telephone service to all who want it is a job that goes on and on.

Passing the 800,000 mark meant that your Telephone Company, through its 92 exchanges in Wisconsin, is now serving more than double the number of telephones served before Pearl Harbor!

You can reach far more Wisconsin folks, and they can reach you. The value of your telephone grows just that much greater with each new phone installed. Today, 8 out of every 10 homes in the areas served by Wisconsin Telephone Company have telephones, as compared with 5 out of 10 before World War II.

It's a big job to provide continually more and better service. But the ever-growing value of it to every Wisconsin telephone user is plain to see.

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY
Working always to serve Wisconsin better

IMENIK

SLOVENSKIH IN SLOVENCEM
NAKLONJENIH TRGOVSKIH
PODJETIJ IN OBRTNIKOV
V MILWAUKEE

RIPPLE'S FAMILY SHOE STORE, 629 W. National Ave.—Tel.: EV 3-5490.

FAY DRUG CO., Pharmacy, 738 So. 5th St., tel.: OR 2-2156.

GLOJEK F. A., Attorney, 6120 West National Ave., tel. SPRing 4-3414; Res.: 5400 W. Hayes Ave., tel.: MI-5-1728.

SANITARY SODA WATER CO. 1430 So. 69th St., tel.: GREENfield 6-3620.

CANADA DRY BOTTLING CO., Inc. (Soda and Spring Water), 232 W. Bruce St.; tel. MA 8-1152.

ITY LIQUOR DIST. (Frank Kosh, Prop.), 1235 So. 41st St.—Tel.: MI 5-2660. (Fine Villa Wines.)

GOOD HOPE CEMETERY

S. 43rd and W. Cold Spring Rd.
Milwaukee, Wis.

Za cene grobiščem in vse druge informacije pokličite:

Mitchell 5-8478

Avtošolska postrežba vsako sredo in nedeljo popoldne od Pilgrims Rest pokopališča

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

DRUGA KNJIGA
HUDOURNIK

Kakor car prisluškuje temu čudotvorcu! Da, če bi on vedel, kar ve ta človek! "Čutim, da misem cesar, kakor ste vi, dokler sem odvisen od svojih generalov." Nato ga vprašuje sto stvari o vojni umetnosti in poizveduje na izprehodih čisto navno: — Ali je to pozicija? Kako bi jo bilo treba braniti, kako napadati? — "Razlagal sem mu in sem mu rekel, da bo v moji prihodnji vojski z Avstrijo pod mojim vodstvom poveljeval zboru 30,000 mož in da se bo naučil vojne umetnosti."

Ali je bila kedaj kakka ženska zavedena v takem razpoloženju? Zveza v obrambo in ohrano je sklenjena kmalu.

"Dežele med Labo in Memlom, je rečeno v tajni noti, naj tvorijo pregrado, ki bo ločila obe veliki državi in ki bo prestrezala vse bodljaje, kakršni med narodi napovedujejo topovsko streljanje." V tej pogodbi dajeta oba samo zato, da lahko jemljeta. Car žrtvuje z dvema besedama Prusijo, cesar Poljsko, čeprav je vsak izmed njih obljubil svoji dami, da bo ohranil njeno domovino.

V majhni sobi neznanega, pozabljenega mesta visoko gori ob vzhodnem morju sedita dva moža nad zemljevidi in skoro z grotesko hladnokrvnostjo kosa-

ta zemljo, kakor v dramo o Antoniju in triumvirih: tako se odreče cesar carjevemu sorodstvu: Koburgu, Mecklenburgu, Oldenburgu, a dobi zanje Kotor in Jonske otoke. Le ko spregovori car o Bosporu, se cesar upre: "Carigrad? To bi se reklo vladati svetu!" Tu je iz goščave pogajanj odkrito skočila odločilna beseda, ki se skriva za vsemi temi traktati in notami. Čutiti je, da mora priti do odločilnega boja med tema dvema, ki sta si razdelila svet.

Pri pogajanjih je navzoč tudi pruski kralj, ker pa ni ne do stojanstven ne umen, ga oba zanemarjata. Napoleon ga zapu- upno označuje kot omejenega, brezdarnega in neznačajnega človeka in graja na njem vse, celo obleko, kajti kralj hodi v huzarski uniformi s čapko. Ali v svojem strahu za Prusijo hoče kralj poizkusiti vse, zato prosi kraljico, naj pride v Tilit. Cesar, ki ga zanima njegova lepa sovražnica, je omenil, da bi jo rad videl pri pogajanjih. Da mu ni treba jezditii naproti, iznajde za pretezo mejo nevtralnega pasu, pač pa ji da urediti lepo hišo, v kateri se kraljica noče nastaniti. Nato jezdi s sijajnim spremstvom, toda v zelo preprosti obleki, k nji v poset; ona pa ga sprejme na vrhu stopnic.

Tu stoji lepa in trpka v beli svili in starih draguljih in da pretrga neskončno zadrego, najde nedolžno besedo: Oprostite, Sire, te ozke stopnice!

Cesa, človek ne stori, da pride do takega smotra. Ali ko hoče v tem tonu nadaljevati in jo vpraša, če tak lep črpe izdelujejo v Šleziji, mu de dostojanstveno: "Sire, ali sva zato tu, da bi govorila a takih ničnostih?" Nato govori kot soproga in mati in se zateka k njegovemu "velikodušnemu srcu."

"Ali boste veseli, ko boste zopet v Berlinu?"

"Ne v vsakem primeru. Vi imate oblast, omogočiti nam povratek, ki nas ne bo bolel."

"Madame, zelo bi bil srečen." Ali ko ona nadaljuje, jo vpraša zelo resno: "Madame, kako je mogla Prusija tvegati to vojno?"

"Slava Friderika Velikega nas je varala o naših močeh."

"Kolikokrat sem vam ponudil mir. Avstrija je po Austerlitzu umnejša."

"Danes pa vas prosim, da si pridobite pravico do naše hvaležnosti."

"Ali niste sami uničili mojega prijateljstva do Prusije?"

"Vaše srce je preplemenito in združuje z drugimi svojimi lastnostmi tudi velik značaj."

"Veličanstvo, žal, da so splošne kombinacije včasih v opreki s posebnimi oziri."

"V veliki politiki ne razumem ničesar, vendar sem mnenja, da ne ravnam zoper žensko čast, če vas rotim..." Ko kraljica nadaljuje, jo cesar posluša "z dobrohotnim smehljajem, ki mi je dajal upanje na uspeh, —tedaj pa je stopil kralj v sobo."

Pogovor, ki je obema v čast, ni privedel do političnih uspehov, pač pa do človeških. "Dobro, da je prišel kralj, pravi cesar carju in te besede so le deloma koketne. Malo je manjkalo, da ji nisem česa obljubil... Čudovita ženska, namestu da bi ji krono vzel, bi ji jo najrajši položil pred noge." In po več pogovorih z njo piše Josephini: "Očarljiva ženska, zelo

je ljubezniva z menoj, vendar ne bodi ljubosumna... Sicer pa bi ji moral dvorljivost drago poplačati... Za svojo oblatiželjnost je kaznovana, ali v nesreči je dokazala, da ima krepak značaj... Če hočem biti pravičen, moram priznati, da je govorila zelo pametne stvari."

Še bolj čudovit pa je vtis, ki ga je on naredil nanjo. Prejela je navadno imenovala peklenski zarod. "Njegova glava je lepo oblikovana, poteze ga označujejo kot mislečega moža, v celoti spominja na rimskega cesarja. Kadar se smehlja se mu okrog ust vije dobra poteza."

To je največji Napoleonov uspeh: katera ženska ga je v tako kratkih besedah lepše opisala nego ta, ki bi ga prva zdaj lahko upravičeno sovražila: kajti navzlic njenemu ponižanju, je ostal Napoleon jeklen. Ali vendar mu prične kmalu presedati. Ko je naposled vse podpisano in je cesar "samo iz prijateljstva do carja" ohranil Kraljevinu Prusko pred razpadom, četudi zelo okrnjeno, prične kraljica znova s svojimi prošnjami. In ko jo nazadnje spremi do voza in ga ona poslednjič vpraša, zakaj si tako velik mož ni hotel pridobiti njene

večne hvaležnosti, je njegove dvorljivosti kraj in njegova ironija ji odgovori:

"Kaj hočete, Madame? Vreden sem pomilovanja, zakaj to je očitno vpliv moje zle zvezde!"

Kaj pravi Pariz?

"In če bi bil 2.000 milj od svoje države, ne bi dovolil slabim državljanom, da bi ščuvali v mojem glavnem mestu!" Zdaj, ko je prebil deset mesecev z doma, dalj nego kadar koli poprej ali kesneje, nategne v notranjem režimu vajeti tem trdnje, kajti ob povratku je s strahom opazil, da polze njegovi kritični Parižani svo-

jemu gospodu iz rok. Ne gre samo za šale in popevčice, ki švigajo po bulvarjih, gre za ves skeptični način, v katerem se to duhovito mesto bolj zabava nego navdušuje nad njegovimi pohodi. Da, prav ima, ti Parižani potrebujejo "železno roko v žametni rokavici". No, zdaj bodo imeli zopet oboje, le da se zdi žamet nekoliko oguljen. Kakšen čudno svoboden ton se je udomačil med njimi? Ali naj se vrnejo časi direktorija, ko je vsakdo govoril in tiskal, kar se mu je zljubilo?

Stroga cenzura utesnjuje časopisje in gledališče. Zgodovinska drama sme prikazovati

BLD CO. pošilja...

100 lbs.—NAJBOLJSE BELE MOKE—\$11.00

Paket št. 1 --- \$13	Paket št. 2 --- \$9.15	Paket št. 3 --- \$12
3 kg kave Minas	3 kg kave Minas	3 kg kave Minas
10 kg sladkorja	3 kg sladkorja	10 kg sladkorja
5 kg riža	3 kg riža	3 kg riža
		2 kg mila

VAŽNO: 1 kg—2 lbs. in 4 ounces (unče)

RADIO APARATI: Philips BI 191 U.....\$40

BICIKL: Puch ali Steyr—kompletni.....\$42

Vse, kar je v zvezi s starim krajem, boste najceneje uredili preko

BLD CO.

6731 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

THE MAY CO.'S BASEMENT

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

Izredna posebnost!

Žensko "Peau De Rose"

51% nylon 49% rayon

TRIKOTAŽNO

PERILO

"Peau De Rose", vsesezonska tkanina, mehka kot vrtinica! Prijetno počutje v nylon-acetatu, katerega zanke ne tečejo. Šivi šivani z nylon sukancem! To perilo je pralno, dolgotrajno in ne rabi likanja! Vpojljivo poletje, udobno pozimi.

Ženske "Peau De Rose" hlačke

Obilno rezane, dobro izdelane z močno elastiko v pasu. Se odlično nosijo. Šivane z nylon sukancem. V merah 5-6-7-8.

Tudi izredne mere 9 in 10 po po 1.29

\$1

Ženska "Peau De Rose" spodnja krila

Spodaj okrašena z razkošnimi nylon nagubki in nylon vezeninastimi vstavki. V pasu elastika. Roza, bele in črne barve. Mere majhne, srednje, velike.

1.99

Ženske "Peau De Rose" kombineže—v štiri pole

Skrbno urezane, s tirimi polami, da se ne grbančijo. Okrašene z nylon čipkami in z nylon nagubki. Premakljive naramnice iz satenastega traka. Bele, roza. Mere 32 do 40.

2.99

Ženske "Peau De Rose" spalne srajce

Prekrasen kraj, zadaj elastika za lepše prileganje. Nylon čipke in trajno nagubana nylon mrežica so v čudovit okras. V rumeni, modri in roza barvi. Mere 34 do 40.

3.99

Ženske "Peau De Rose" kratke hlačke (Briefs)

V pasu z elastiko v roza, modri, rumeni ali beli barvi. Mere 5-6-7-8.

69c

Sprejemamo pismena in telefonska naročila v soboto do 5:30 in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv. Kličite CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Oddelek za pleteno žensko perilo

samo dogodke iz davnih stoletij in celo iz Corneilla, ki je njegov ideal, je treba črtati nehoteno aktualna mesta. Pri novih operah ga ne vprašujejo

(Dalje prihodnjič)

the new TELEPHONE DIRECTORY

goes to press

SOON!

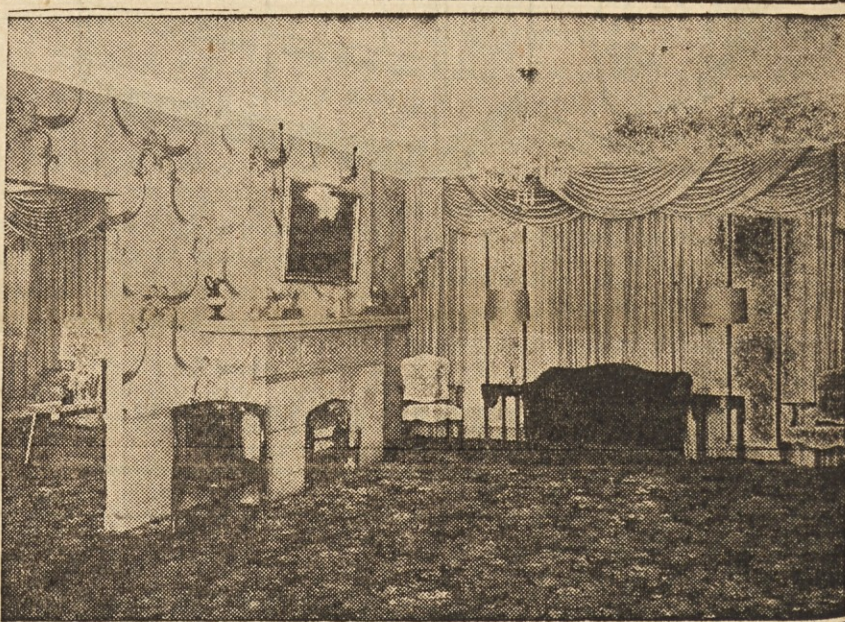
Now is the time to tell us if you need additional listings or if changes are called for in your present listing in the new telephone directory.

Please call the Business Office, EXchange 3-9300, and your requirements will be handled promptly.

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

Working always to serve Wisconsin better

MARY A. SVETEK pogrebni dom

Lično opremljeni pogrebni zavod, kjer se počutite kot doma.

Ne oziraje se na to za kolikšno vsoto naročite pogreb —mi smo na uslugo z vso natančnostjo in skrbjo. Ničesar ne računamo dodatno za rabo naših lično opremljenih pogrebnih prostorov, ki so bili pred nedavnim popolnoma preurejeni in modernizirani.

Ambulančna posluga na razpolago podnevi in ponoči

Preskrbimo dostojen pogreb z vso poslugo

od \$165.00 in naprej

478 East 152nd Street

KEnmore 1-3177

Ambulančna posluga na razpolago podnevi in ponoči

Darila in potovanje

DARILNI PAKETI:

Sočustvovanje ameriških rojakov do svojcev v domovini je vedno na vidiku, saj jim tudi dejansko pomagajo z darili.

Da svojce razveselite in jim olajšate težave v katerih se še vedno nahajajo vsled lanske suše in pobež, jim pošljite hrano ali kak drugačen darilni paket, posebno za velikonočne praznike.

Zastopamo najsolidnejšo družbo "CITRUS" v Trstu, ki je pod vodstvom lastnika ALEKSANDRA GOLJEVSČEK. Paketi dosepejo do prejemnika v teku 14 do 21 dni po naročilu, zato se takoj zglasite v našem uradu, da bodo svojci deležni Vaših daril še za Veliko noč.

DENARNA NAROČILA: izvršujemo kar najbolj hitro in po najnižjem dnevnem tečaju. Vse pošiljate so zajamčene.

POTOVANJE: Ker se priglaja več rojakov za potovanje, smo organizirali skupino za sredi junija na avijon (Air Line), ki Vam nudi izredno udobnost. Potovanje traja samo dva dni. Danes imate zajtrk v New Yorku, jutri pa boste imeli večerjo že v Jugoslaviji.

Pridružite se tej skupini tudi Vi ter se za vse potrebne formalnosti zglasite, pišite ali kličite zanesljivo trdko

STEVE F. PIRNAT CO.

6516 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-3500

**HOOVER-
Lark**
je ravnokar
prišel

- Nov, lahak
- Poceni
- Normalne velikosti
- Ni treba prazniti
- Zaklaja. Lahak za rabo.

**ANTON GRDINA in
SINOVI**

FURNITURE DEALERS

15301-03 Waterloo Road
KEnmore 1-1235

Trgovske ure:
V ponedeljek, četrtek, petek do 9. ure
V torek in soboto do 6. ure
V sredo zaprto cel dan

—DAJEMO EAGLE ZNAMKE—

Match the Bride's
Radiant Beauty with

Flowers
from

CENTA

slovenska cvetličarna

CVETLICE ZA VSE PRILIKE

STANLEY IN JULIE CENTA,

lastnika

1551 Hayden Ave.

Phone: GL 1-6876

Res.: GL 1-1539